

Inatsisartunut ilaasortaq Randi Vestergaard Evaldsen
-/ UANI

§ 37 naapertorlugu aningaasaqarneq namminersulivinnissarluk pillugit apeqqummut 2016-264-imut akissut

Asasara Randi Vestergaard Evaldsen,

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu aningaasaqarneq namminersulivinnissarluk pillugit sisamanik apeqquteqarsimavutit. Apeqqutit akissutinut innersuussutigineqarput, akissut Namminiilivinnermut, Pinngortitamut, Avatangiisinut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq peqatigalugu ataqtigiissaarneqarsimammat.

Aallaqqaasiullugu oqaatigissavara, Inatsisartut 2016-imi ukiakkut ataatsimiinneranni oqaluuserisassani immikkoortumik 39-mik aalajangermata nunatsinni tunngaviusumik inatsiseqalernissaanik siunnersuusiortussamik isumalioqtigiissitamik pilersitsinissaq pillugu Naalakkersuisut piginnaatitsissummik tunineqassasut. Naalakkersuisut aalajangiiffigisassaattut siunnersuutaannik suliaqarnermi Inatsisartuni allanik siunnersuuteqartoqanngilaq imaluunniit allatut aalajangiisoqanngilaq, taamaallaallit tunngaviusumik inatsiseqalernissamik siunnersuusiortussamik isumalioqtigiissitamik pilersitsinissaq pillugu Naalakkersuisut piginnaatitaalerput, una naapertorlugu:

Nunatsinni tunngaviusumik inatsiseqalernissaanik siunnersuusiortussamik isumalioqtigiissitamik pilersitsinissaq Inatsisartut Naalakkersuisunut piginnaatitsissummik tunniussinissaat siunertaralugu Inatsisartunut aalajangiiffissatut siunnersuut. Inatsisartut ataatsimiititaliamik (Tunngaviusumik inatsiseqalernissaanut isumalioqtigiissitaq pillugu Ataatsimiititaliaq”), Inatsisinut ataatsimiititaliamit kiisalu ataatsimik partiinit tamanit imaluunniit attaviitsumit Inatsisinut ataatsimiititaliami sinniisuuffigineqanngitsuni, sinniisuulluni peqataaffigineqartumik ilaasortaaffigineqartumik. Ataatsimiititaliami sinniisuulluni peqataasoq taasisussaaitaanani peqataassaaq. Isumalioqtigiissitaq suliassaasa nassuiarneranik, katitigaaneramik aamma pilersitsinermik isumalioqtigiissitallu suliaanik Naalakkersuisut ataatsimiititaliamut ilisimatitsisassapput.

Isumalioqtigiissitaq suliassaanic nassuiaaneramik suli akuersisoqanngilaq, kisianni isumalioqtigiissitaq naalakkersuinikkut aaqjissuussinnermut siunnersuummik suliaqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, taanna Kalaallit Nunaat naalagaaffeqatigiinnermit anissappat, tassunga atatillugu akuerineqarsinnaasussamik atuutilersinneqarsinnaasussamillu, imaluunniit naalakkersuinikkut aaqjissuussinnermik marlunnik pisussanik, t.i. immikkoortoq siulleq Inatsit tunngaviusup ataani atuutissaaq, immikkoortullu aappaa Kalaallit Nunaat naalagaaffeqatigiinnermit anissappat, tassunga atatillugu atuutilissalluni. Tunngaviusumik inatsiseqalernissamik siunnersuusiortussanik

Brevdato: 06-12-2016
Akt id. 4046865
Sagsnr. 2016-17812
P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

isumalioqatigiissitamik pilersitsinissamut aalajangiiffigisassatut siunnersuummik akuersineq, Kalaallit Nunaata naalagaaffeqatigiinnermit aninissaanut aalajangernermik imaluunniit ersersitsinermik imaqqanngilaq.

1. Naalackersuisut qanoq eqqarsaatigaat aningaasarsiornikkut pingaarnersiuinissartik eqqarsaatigalugu pilersikkumallugu politikikkut namminiilivinnissaq?

Aallaqqaasiullugu oqaatigissavara, Kalaallit Nunaata aningaasaqarnikkut imminut napatinnissaata qulakkeernissaa Naalackersuisut kisimik akisussaaffingngimmassuk. Tamanna Inatsisartut, Naalackersuisut inuiaqatigiillu tamarmik annertuumik suleqatigiinnissaannik pisariaqartitsivoq. Suleqatigiinneq tassaassaaq, aningaasaqarnikkut unaminartorsiorfitsinnut aaqqiissutissanik nutaanik ataatsimoorluta ujartuinissarput kiisalu isertitassanut nutaanut toqqammavissanik ataatsimut pilersitsinissarput.

Saniatigut isumaqarpunga, Naalackersuisut politikkissaat aamma iluarsaaqqilluni suliniutissaasinnaasut kiisalu inatsisinik allannguinnissamut siunnersuutaasinnaasut pillugit § 37-mut apeqqummut akissutikkut iluamit itisilissallugit tulluurtuunngitsoq. Aningaasaqarnikkut pingaarnersiugassat eqqarsaatigalugit Naalackersuisut politikikkut suliniutissaat, siunnersuutini, nalunaarusiani il.il. Inatsisartunut suliaassanngortillugit Naalackersuisut saqqummiussassaanni ilaassapput.

Attassisinnaanermut Siuariartortitsinissamullu Pilersaarummi, ukioq manna upernaakkut ataatsimiinnermi Inatsisartuni tigulluarneqartumi, pingaarnertut ersersinneqarpoq; "... *Kalaallit Nunaat annertusiartuaartumik aningaasarsiornikkut imminut napatilissaaq siunissamilu ungasinnerusumi Danmarkimiit ataatsimoortumik tapiissutit isumalluutigijunnaarlugit.*" (Najoqputaq: Attassisinnaanermut Siuariartortitsinissamullu Pilersaarut: Takorluukkat tunngaviillu atatitsisut, qupp. 29) Missingersuutit Naatsorsuutillu pillugit inatsit akuersissutigineqaqqammertoq anguniakkamik tamatuminnga tapersersuivoq.

2. Naalackersuisut isumaqarpat, Danmarkimit bloktilskudit ingerlaannarumaartut Kalaallit Nunaat Danmarkimit avissaassagalarpat? Akissut naamiuppat, taava Demokratini Naalackersuisut qinnuigissavagut piviusorsiorstumik erserseqqullugu taakku isertitat annaasassat qanoq taarserneqarniarnersut?

Maannakkut apeqqut akissallugu tunngavissaqartoq isumaqqanngilanga. Tassunga atatillugu ataani oqaaseqaatit allassimasut Namminersorneq pillugu kalaallit qallunaallu isumalioqatigiissitaasa Kalaallit Nunaanni namminersornermik isumaliutissiissutaanni 17. april 2008-meersumi, kapitali 10, immikkoortoq 3-mut innersuussissaanga:

" Nammiilivinnerup kingunissai

Nammiilivinnikkut Kalaallit Nunaat naalagaaffingussaaq nutaaq, Kalaallillu Nunaata killeqarfiata iluani naalagaaffittut oqartussaaneq naalagaaffiup nutaap oqartussaani qullerpaaniilertussaalluni. Inuiaat inatsisaat pillugit pissutsit nutaat atuutilissapput naalagaaffiit tullerriaarnerannik malittarisassani pineqartut.

Namminiilivinnerup piviusunnngortinneqarneratigut apeqquterpassuit Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni nangittumik pissusiuliulersussanut tunngassutillit qularnaartariaqartullu pilissapput. Soorlu kapitali 3-mi, immikkoortoq 2.3.3-mi eqqartorneqartoq Nunanut Allanut Ministereqarfiup pissutsit allakkiamini 24. februar 2005-imeersumi allaaserai Kalaallit Nunaata inui isummissagaluarpata namminiilivinniarlutik Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni piginnaatitaanerit pisussaaffiillu suut pinngitsooratik atuutissanersut, tak. inuiaat kalaallit namminiilivinnissaminnik isummissagaluarpata inuiaat inatsisaanni aalajangersakkat.

Nunanut Allanut Ministereqarfiup allakkiamini taavai apeqqutit arlallit namminiilivinnermik isumaqatigiinniarnernut atatillugu sammisariaqartut sammineqarsinnaasulluunniit. Apeqqutit inuiaat inatsisaat malillugit periutsinut naleqquttumik sammineqartariaqartut ilaattut taaneqarput namminiilivinnermit eqqorneqartut naalagaaffimmi innuttaanerannut tunngasut, aamma Danmarkip naalagaaffiata pigisaasa nalillit, ilaatigut Kalaallit Nunaanni pigisaanut tunngasut, agguaannissaat.

Apeequtit allat isumaqatigiinniarnerni ilaasariaqassapput pisariaqassammammi isumaqatigiissutitigut aaqqiisoqarnissaanik, s.ass. tjenestemandit, soraarnerussutisiaqartitsinissamik pisussaaffiit aammalu Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu naalakkersuisut akornanni siusinnerusukkut isumaqatigiissutaasimasut qanoq pineqarnissat pillugit.

Kiisalu arlalinnik apeqquteqassaaq isumaqatigiinniutissatut eqqarsaatigineqarsinnaasunik taamaattorli inuiaat inatsisaat malillugit siunissami suleqatigiinnissanik piunasaqaateqarfiunngitsunik ammalu illua-tungeriit tamarmik qilersugaaffingngisaannik. Ilaatigut pineqarput Kalaallit Nunaannut aningaasanik tapiisarneq nanginneqassanersoq, Danmark peqatigineqassanersoq (free association, tak. isumaliutissiissutip kapitalia 3, immikkortoq 2.3.4), Kunngikkunnut attaveqarneq, Kalaallit Nunaanni pisortatut suliat suliarinerannut atatillugu ikiorsiisoqassanersoq aammalu aningaasat akiliutigineqartartut pillugit Danmarkimik suleqateqarsinnaaneq.

Isumalioqatigiissitat isumaqataapput apeqqutit matuma siuliani taasat namminiilivinnermik Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni isumaqatigiinniarnerni ilaasariaqartut ilaatinneqarsinnaasulluunniit taamanikkussarli aatsaat isummerfigineqavissinnaassallutik apeqqutit sorliit oqaluuserineqassanersut.”

Namminersorneq pillugu kalaallit qallunaallu isumalioqatigiissitaasa Kalaallit nunaanni namminersornermik isumaliutissiissut pillugu allanik ilanngutassaqaangilanga, isumaqarpungalu apeqqutigineqartumut oqaaseqaataasinnaasut.

Tamatuma saniatigut aallaqqaasiullugu oqaatigisannut apeqqut 1-imullu akissutinnut innersuussissaanga.

3. Tunguinerimi ikiorsiissutit maannakut atuuttut sorliit aamma/imaluunniit innuttaasut pisinnaatitaaffii sorliit Naalakkersuisut piiarniarpaat

**imaluunniit sipaarfiginiarpaat, Kalaallit Nunaat Danmarkimit
avissaassagaluarpat?**

Tunguinermi ikiorsiissutinut innuttaasullu pisinnaatitaaffiit, apeqqummi nassuiarneqartut suliniuteqarnissaq Naalakkersuisut pilersaarutiginagulu anguniagarinngilaat.

Apeqqt pissutsinik ilisimaneqanngitsunik pisoqarneratigut pisinnaasumik ilimanarpallaanngitsumik nassuiaavoq. Taamaattumik apeqqutigineqartumut piviusumik akinissannut tunngavissaqarnanga isumaqarpunga.

Tamatuma saniatigut aallaqqaasiullugu oqaatigisannut, apeqqut 1-imut 2-mullu akissutinut innersuussissaanga.

**4. Isertitat nutaat suut Naalakkersuisut naatsorsuutigaat pilerumaartut
namminersulivinnerup kinguneranik?**

Apeqqt pissutsinik ilisimaneqanngitsunik pisoqarneratigut pisinnaasumik ilimanarpallaanngitsumik nassuiaavoq. Taamaattumik apeqqutigineqartumut piviusumik akinissannut tunngavissaqarnanga isumaqarpunga.

Tamatuma saniatigut aallaqqaasiullugu oqaatigisannut, apeqqut 1-imut 2-mullu akissutinut innersuussissaanga.

Apeqqtigineqartunut allanik oqaasissaqanngilanga.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Aqqaluaq B. Egede